

Çocuk Eğitiminde Şiddetin Yeri

– KARAM-41 · 15 Ekim 2018

Son günlerde yine görsel ve yazılı medyada okullarda öğrencilere yönelik şiddet olaylarına rastlamaktayız. Yüreklere hassas, geleceğimizin göz bebeği bu çocuklar niçin dövülür acaba?

Öğrenci yaptığı hatasını anlasın ve bir daha yapmasın diye mi? Peki, şiddet yanlısı anne baba ve öğretmenler, hangi bilimsel gerçeklerden yola çıkarak çocuk dövmektedirler.

Eğer şiddetin, sopanın öğrenci eğitiminde pozitif, olumlu bir yeri, katkısı varsa kaynak gösterebiliriz, bizde onlara hak verelim. Bakanlık da disiplin mevzuatına; öğrencinin hangi yanlısına, hangi tür şiddet uygulanacağını yazarak okullara göndersin.

Böyle bir bilimsel gerçek olabilir mi? Hiçbir eğitimci şiddeti asla uygun görmemiştir, görmesi de mümkün değildir.

Hakikat şu ki; çocuğa doğruyu öğretmediğimizde, hatalarını bilimsel yöntemlerle çözemediğimizde, yetersiz kaldığımızı hissettiğimizde, beceriksizliğimize büyük bir hata daha katarak şiddete başvururuz.

Çocuğa attığımız tokat, gücümüzün değil, güçsüzlüğümüzün en son noktasıdır. Çaresizliğimizden başvurduğumuz şiddet, bizi rahatlatacağına çaresizliğimizi artırır.

Çünkü çocuk, "yanlışın ne olduğunu anlamadığı için", aynı şeyi tekrarlayacak, öfkelenecek, şiddeti bir iletişim şekli olarak öğrenecek, kullanacak ama bizim istediğimiz davranış değişikliği olmayacaktır.

Oysa biliriz ki, şimdiye kadar dayak hiçbir şeye çözüm olmamıştır. Üstelik şiddeti öğrenmesin diye uğraştığımız, oyuncaklarını denetlediğimiz, izlediklerinden yakındığımız, kaç yaşında olursa olsun bir başkası ona vurduğunda, içimizin yandığı çocuğumuza, şiddet uygulayarak, şiddeti öğretmenin kendimiz olduğunu kabullenmek zor gelir.

"Sinirlenince vurmak" kötü bir örnektir. Vuruşun şiddeti ne olursa olsun, sinirlenmekle, vurmak arasında bağlantı kurmak yanlıştır. Anne babalar, eğitimciler çocuğa, ve problemlerini barışçı bir yöntemle nasıl çözebileceğini göstermelidir.

Bu bir davranış biçimidir. Eliniz alışır, her zaman aynı şiddette vuracağınızdan emin olamazsınız. Çocuklara sinirlendiğinizde de kendinizi kontrol edebilmelisiniz.

Dayak, haksız bir çifte standardı devam ettirir. Çocuklarına attığı dayağı, çocuk başkalarından görmüş olsaydı, pek çok anne-baba soluğu karakolda alırdı.

Dayak, çocukta zayıf bir benlik imgesi oluşturur. Bedenleri saygı görmezse, çocuklar kendilerini değerli hissetmezler.

Çocuklar hata yaptıklarında kendilerine vurulacağına inanırlarsa öğrenemezler. Dikkatleri kendilerini korumaya yoğunlaşır.

Dayak, çocuğun kendini disipline etmeyi öğrenmesine yardımcı olmaz. Disiplinde en önemli unsur çocuğun ebeveynine hissettiği sevgidir. Ebeveynler, eğitimciler çocuğa yanlış doğrudan ayırmayı öğretirken, sert yöntemler kullanırlarsa, çocuk anne-babasına karşı hissettiği sevgiyle karışan bir içerleme ve hatta nefret geliştirir.

Bunlar çocuğun yaşadığı duygusal karmaşanın daha da artmasına neden olur ve çocuk kendine yol bulmaya çalışırken daha da yanlış davranabilir. Çocuğun açıklığa ihtiyacı vardır. Sınırlar belirli ve tutarlı olmalıdır.

Küçüklere vurmanın ve zarar vermenin kabul edilebilir olduğunu hisseden çocuk, kendisinden küçüklere vurma hakkını kendinde görebilir.

Kendinizi çocukların yerine koyup düşünün. Amiriniz bir hatanızı düzeltmek için size vursa nasıl hissederdiniz?

Disiplin çocuklara zarar vererek, korkutarak değil, yol göstererek verilmelidir.

Dövmenin zararları:

- 1- Çocuğu dövme ahlakının bozulmasına, hırçınlaşmasına sebep olur.
- 2- Dayakla büyüyen çocuk, esnek düşünemez.
- 3- Dövülmek, çocukta dövme karşı (ana baba, öğretmen vb.) kızgınlığa yol açar. Çocuk kendi yaptığı için kötü bir şey olduğunu düşünmez, kendini suçlu görmez, kendini dövme suçlar.
- 4- Dövülen çocuk, kızdırılınca, o da şiddete başvurur, bir başkasını döver. Böylece dayak, saldırganlığa sebep olur.

Oysa tebessüm ateşinde erimeyen maden yoktur. Tebessüm bedavadır, alanı mutlu eder, vereni üzmez. Dayak; atanı utandıran, dövüleni küçülten, tanıkları da en azından üzen bir davranıştır. Dayak bir anlık bir öfkeyle verilen, çoğu kez de amacını aşan bir ceza yöntemidir. Kolayca ölçüsü kaçır, kusurlu çocuğu "mazlum" yapar; dayağı atanı da suçlu duruma düşürür, öğretici değeri az, etkisi kısa süren bir yıldırma yöntemidir.

Analar, babalar son bir kaç ay içinde, dayağa yol açan durumları bir yere yazıp üstünde düşünseler, çocuğun, dayakların çoğunu hak etmediğini söylemek zorunda kalırlardı. Çocuk çoğu kez hak ettiği için değil, ana baba sinirli olduğu için dövülmüştür.

"Çocuk Eğitiminde ödül ve Ceza" konulu bir televizyon programında tartışma dayak, konusuna gelir. "Nasıl dövmeli ve ne zaman dövmeli?" diye konuşulurken, 12-13 yaşlarında bir öğrenci söz alarak, herkesi utandıran ve şaşkırtan şu düşündürücü sözleri söyler:

"Dayağın disiplinde yeri yoktur. Dayak, atanı da atılanı da küçülten, insana yakışmayan bir davranıştır. Bu tartışmada hiç sözü edilmemesi gerekirdi!"

Dayak bir eğitim ve ceza sistemi değildir. Çocuklarımız bizim aynamızdır. Ne verirsek onu yansıtırlar ve onlara kaldırdığımız her el, aslında kendimize attığımız bir tokattır.

Sevgiyle kalın...